

OPINIE | 12 april 2017

Grijs gebied

 Leestijd van ongeveer 4 minuten

 16 reacties

Een gesprek met een accountant. Het gaat om de controle van de volledigheid van de opbrengstenverantwoording bij een handelsbedrijf. Het is een mkb-onderneming.

De voorraadadministratie staat los van de financiële administratie. Inkopen worden direct in de resultatenrekening geboekt, maandelijks wordt de voorraadmutatie voor die maand in het grootboek verwerkt. Aan het einde van het jaar wordt de voorraad geïnventariseerd.

De functiescheiding is op orde, maar de uitgevoerde procedures worden niet zo vastgelegd dat systeemgerichte controlewerkzaamheden mogelijk zijn. De accountant heeft geen signalen dat het management niet integer is, of andere signalen dat er sprake zou kunnen zijn van fraude.

De accountant heeft gecontroleerd dat de inkopen volledig en juist zijn. Hij is bij de inventarisatie aanwezig geweest en heeft vastgesteld dat de voorraad bestaat en volledig is geteld. Daarnaast heeft hij met data-analyse het grootboek en de dagboeken aangesloten, gezien dat er geen correctie- en memoriaalboekingen zijn geweest in de verkopen en heeft hij in totalen de afboeking van de debiteuren aangesloten met de ontvangsten via de bank, aan de hand van de digitale rekeningafschriften. Hij heeft een marge-analyse gedaan op maandniveau. Ook heeft hij een controle gedaan op de verkoopprijzen. Hieruit kwamen geen bijzonderheden.

LAATSTE OPINIES

OPINIE | 13 september 2019

Innovatie in accountantsland

OPINIE | 11 september 2019

Waar dienen bedrijven voor?

OPINIE | 06 september 2019

Even een rekening openen

OPINIE | 03 september 2019

Risico's: lekker belangrijk?!

OPINIE | 29 augustus 2019

De toekomst is belangrijker dan het verleden

[MEER OPINIES](#)

Vacatures

Zoek vacatures

Om de controle sluitend te krijgen wil hij nog een goederenbeweging per artikelsoort in aantallen opstellen, zodat hij kan vaststellen dat alles wat is ingekocht ofwel in het magazijn ligt, als breuk/diefstal is verantwoord, of is verkocht. Maar dat gaat niet: de daarvoor benodigde rapportage is niet standaard beschikbaar in de voorraadadministratie. En de klant voelt er niets voor om de benodigde bestanden digitaal beschikbaar te stellen.

Heeft hij met de uitgevoerde controlewerkzaamheden toch genoeg zekerheid verkregen over de volledigheid van de omzetverantwoording? Zou hij nog alternatieve werkzaamheden kunnen doen en welke dan? Vraag aan mij: wat vind jij?

Ik zou kunnen zeggen dat zonder de controle van de goederenbeweging hij onvoldoende controle-informatie heeft verkregen. Zeker als hij zelf van plan was om dat te doen. En ik zou kunnen zeggen dat ik geen alternatieve werkzaamheden zie en er dus een onzekerheid resteert. Dat zou mijn professionele oordeel kunnen zijn, want onderbouwen vanuit de regelgeving kan ik dat niet.

Er staat in de COS dat de accountant voldoende en geschikte controle-informatie dient te verkrijgen (COS 200.17) en dat hij bij het plannen en uitvoeren van de controle professionele oordeelsvorming moet toepassen (COS 200.16). Professionele oordeelsvorming is volgens COS 200.13k het toepassen van relevante training, kennis en ervaring bij het maken van weloverwogen keuzes over de te treffen maatregelen in de omstandigheden van de opdracht. De accountant zou in deze casus kunnen zeggen dat hij met de uitgevoerde werkzaamheden, en het geheel van de controle overziend, per saldo genoeg heeft gedaan om de volledigheid vast te stellen.

Wie heeft er dan gelijk? Zonder harde normen is het lastig om te toetsen. Zonder harde normen kan je als accountant ook niet weten of je het goed doet. Dat is een probleem waar controlerend accountants dagelijks mee worstelen. Een probleem dat moet worden opgelost. Want het kan ook niet zo zijn dat het individuele professionele oordeel van iedere individuele accountant maatgevend is. Dan is er per saldo een systeem waarin de accountant op voorhand altijd voldoende heeft gedaan en waarin alleen achteraf, als fouten in de jaarrekening boven water komen, de accountant iets te verwijten valt. Daar wordt niemand blij van.

En zo werkt het ook niet in de praktijk. Er is een ondergrens, denk aan: geen werkzaamheden verrichten, gegevensgericht controleren terwijl je zegt een proceduretest te doen, de omzet op jaarrekeningniveau vergelijken met vorig jaar en tevreden zijn met de mededeling van de klant dat de omzet in Duitsland is tegengevallen, dat soort dingen. Maar als het 'laaghangend fruit' eruit is, blijft er een grijs gebied over.

Het systeem van de COS met in zijn kern professionele oordeelsvorming kan alleen maar goed werken als er sprake is van een continue, voor alle betrokkenen open en transparante dialoog tussen accountants, toezichthouders, in- en externe reviewers/OKB'ers, opstellers van verantwoordingen en wetenschappers, om met elkaar af te stemmen wat onder een voldoende controle wordt verstaan. En zo dé professionele norm voor het beroep als geheel te ontwikkelen.

Het platform Leren van toezicht lijkt mij een stap in de goede richting, maar de vraag is of het bouwen aan de professionele norm op deze manier snel genoeg gaat. Een alternatief zou zijn om beroepsbreed een compleet nieuwe auditmethodologie te ontwikkelen, die heldere normen stelt en optimaal gebruik maakt van en inspeelt op de digitale ontwikkelingen.

Powered by [Finance.nl](#)

Xanthic Executive Search zoekt een **Investment Controller** in Amsterdam

The Young Group zoekt een **Financieel Directeur** in Den Haag

Xanthic Executive Search zoekt een **'Manager Finance & Control** in Leiden

PwC zoekt een **Manager Finance & Control in Publieke Sector** in Amsterdam

Rijksoverheid zoekt een **Senior financial auditor** in Den Haag

Wat vindt u van deze opinie?

Reacties

 61

 35

[Spelregels debat](#)

Deel dit artikel

Marianne van der Zijde

Marianne van der Zijde adviseert accountantsorganisaties en is voormalig hoofd toezicht kwaliteit accountantscontrole en verslaggeving van de AFM. →

[Lees alles van Marianne van der Zijde](#)

GERELATEERD

NIEUWS | 18 juni 2019

NBA-handreiking 1141, 'Data-analyse bij de controle' definitief

De NBA heeft NBA-handreiking 1141, 'Data-analyse bij de controle' gepubliceerd. →

 x 0

OPINIE | 15 april 2019

De jeugd heeft de toekomst

1994. Ik begon mijn loopbaan als assistent-accountant. Redelijk onsubtiel werd destijds duidelijk gemaakt dat je als schoolverlater nog weinig wist of kon. Er was wel heel veel hiërarchie en dat was belangrijk. →

 x 2 **154** **14**

Joost van Onselen

MAGAZINE | 15 maart 2019

Elkaars taal spreken

Vroeger was het uitvoeren van een accountantscontrole redelijk overzichtelijk: een paar assistent-accountants, een controleleider en een partner die af en toe langskwam. Die tijd is definitief voorbij. Twee auditteams van nu belicht. "We werken niet meer als losse eilandjes." →

 x 0

Adrie Boxmeer

NIEUWS | 03 januari 2019

PwC gebruikt voor het eerst drones bij audit

PwC UK heeft voor het eerst een drone gebruikt bij de audit van de Duitse energiemaatschappij RWE.

→

 x3

MAGAZINE | 14 december 2018

Relevante jaarrekeningcontrole, nu en in de toekomst

Het einde van het jaar is een mooi moment om terug te kijken en de piekmomenten van 2018 nog eens de revue te laten passeren. Een discussie die in de zomer en het begin van de herfst piekte ging over het door de accountant detecteren en adresseren van fraude en overtredingen van wet- en regelgeving, als onderdeel van de jaarrekeningcontrole. →

 x0

Arjan Brouwer

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Upgrade naar een [ondersteunde browser](#) om een reCAPTCHA-uitdaging te ontvangen.

[Waarom gebeurt dit?](#)

[Privacy](#) - [Voorwaarden](#)

Aanmelden

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

ACCOUNTANT.NL**THEMA'S**

Home	Aansprakelijkheid	Accountantsdag	Arbeidsmarkt
Nieuws	Arbeidsrecht	Assurance	Beroep met toekomst
Opinie	Corporate governance	Dag van de Financial	Derivaten
Carrière	Externe verslaggeving	Financiële instellingen	Financiering
Feiten en cijfers	Fiscaal	Flex-bv	Fraude en witwassen
Artikelen	Fraude in praktijk	ICT	Integrated reporting
	Kantoormanagement	Kwaliteit en toezicht	Lerend vermogen
	Mkb	Ondernemingsrecht	Onderzoek en wetenschap
	Opleiding	Overheid	Pensioen
	Privacy	Professioneel-kritische instelling	Publiek belang
	Samenstellen	SBR	Semi-publieke sector
	Statistical auditing	Subsidies	Van de Helpdesk

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van [Twitter](#) cookies op deze site. [NBA.nl](#)

Akkoord